

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 5.

Ljubljana, dne 15. maja 1940.

Leto V.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Redni občni zbor banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani bo v nedeljo, dne 19. maja 1940 ob pol 9. uri dopoldne v frančiškanski dvorani, Frančiškanska ulica, z običajnim dnevnim redom.

Poročilo

upravnega odbora Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani o delovanju v poslovnem letu 1939/40 za redni občni zbor dne 19. maja 1940.

Zadnji redni občni zbor je bil 14. maja 1939.

V minulem poslovnem letu je imel upravni odbor 8 sej, o katerih smo sproti obveščali svoje člane v „Upokojencu“.

Naša dolžnost je, da se predvsem spomnimo v minulem letu 1939, umrlih — 101 člana — tovarišev in tovarišic, katerih imena smo objavili v letošnji januarski številki „Upokojenca“ in tam počastili njihov spomin. Slava jim!

V „Upokojencu“ smo obveščali svoje člane o vseh naših naporih za izboljšanje nevdržnih razmer drž. upokojenstva in za popravilo vseh krivic, ki so se nam godile in se nam še godijo. Objavili smo vsebino naših spomenic in poročali o križevih potih deputacij banovinskih društev.

Organizacije banovinskih društev drž. in samoupravnih upokojencev v državi:

1. Vodeče društvo je že vsa leta Društvo državnih in samoupravnih umirovljenika Banovine Hrvatske u Zagrebu. Posluje v ulici Kraljice Marije 15/1;
2. naše društvo;
3. Udruženje državnih in samoupravnih penzionera-ki v Sarajevu (drinska banovina);
4. Udruženje jugoslov. penzionera duнавске banovine v Somboru (banska uprava v Novem Sadu);
5. Udruženje državnih penzionera-ki zetske banovine v Peči (banska uprava na Cetinju);
6. Udruženje državnih penzionera var-darske banovine v Skoplju;
7. Društvo državnih penzionera vrba-ske banovine v Banja Luki;

8. Udruženje državnih penzionera v Kruševcu (Moravska banovina);

9. Banovinsko udruženje državnih umirovljenika primorske banovine v Splitu, sedaj podružnica Zagrebskega društva.

Opozarjali smo že v lanskem letnem poročilu, da v nekaterih banovinah (du-navski, zetski, moravski) banovinska društva niso na sedežu banskih uprav; to pa ne ruši principa enotnih banovinskih organizacij, temveč je le dokaz, da se upokojenci na sedežu banskih uprav niso zavedali v pravem času nujne potrebe močnih enotnih organizacij, pač pa v drugih centrih teh banovin. Naše društvo je za zagrebskim najmočnejše in z mirno samozavestjo moremo ugotoviti, da izhajajo razne inicijative predvsem od nas.

Vse važne spomenice vlagajo bano-vinska društva sporazumno pod vodstvom najmočnejšega vodečega zagrebskega društva. Zopet moramo ponavljati, da je to edino prava pot, da se prepreči vlaganje spomenic po posameznih društvih, ki si često nasprotujejo s svojimi zahtevami. Takih, v lokalnih razmerah ustvarjenih spomenic upravičeno ne morejo smatrati in jih tudi ne smatrajo odločujoča central-na oblastva za resne in zato take vloge romajo navadno v — koš! Edina pot, ki pelje, bo peljala in mora peljati do uresni-čenja naših teženj, je: izročitev dobro premišljenih in sestavljenih resolucij in spomenic skupno po enotnih banovinskih društvih. Ta enotna armada je pač poka-zala prve, četudi skromne uspehe — del-no popravilo krivic z novo uredbo ministr-skega sveta z dne 8. marca t. l. Prepri-čani smo, da bi dosegli boljše uspehe, če bi ne bilo svetovno ozračje tako napeto

in nemirno, ki nalaga vsem državam v prvi vrsti — skrb za obrambo in vojno pripravljenost!

Mi moramo javno pibiti, da vzlic ne-zadostnim pokojninam, stoječim globoko pod eksistenčnim minimom, in vzlic ne-upravičenim odtegljajem za uradniški po-kojninski sklad, v katerega plačujejo menda edinstveno samo v naši državi tu-di upokojenci, in predvsem vzlic odteglja-jem za nesrečni, nesocialni kuluk, ki se ga kljub vsem dokazom (saj plačujejo ta iz-jemni davek n. pr. v naši banovini samo državni in samoupravni uradniki in upo-kojenci) — ne moremo otresti, nismo čuli nobenih pritožb, ko se je uvedel prispevek za narodno-obrambni sklad.

Delovanje banovinskih društev v pretekli upravni dobi 1939/40.

Dne 18. septembra l. l. je bila skupna konferenca zastopnikov vseh banovinskih društev državnih in samoupravnih upo-kojencev pri poslevodečem društvu v Za-grebu. Naše društvo je zastopal društve-ni predsednik dr. Ivan Vrtačnik.

Soglasno se je sklenilo: da bodi in de-luj za vsako banovino samo eno banovin-sko društvo, ki imej svoj sedež na sedežu banovine, ter da se vabijo na skupne na-stope vseh društev državnih in samo-upravnih upokojencev samo banovinska društva državnih in samoupravnih upo-kojencev. Privzema se tudi splitsko društvo, ki je doslej delovalo kot organizacija za Primorsko banovino, sedaj pa posluje kot ekspoziura zagrebskega društva.

Na predlog drinske banovine (Pa-landžić) se je sklenilo, da prevzame za-grebsko društvo ponovno vlogo poslovo-deče uprave, in to z ozirom na zemljepisni položaj in na velikost banovine, kakor tu-di z ozirom na število članov, ker je društvo najmočnejše v državi; eventualno naj se osnuje zveza.

Za najvažnejše in najaktualnejše vprašanje se je smatralo vprašanje o povišanju draginjskih doklad in se je po daljši debati sklenila sledeča resolucija:

1. Zahteva se na merodajnih mestih, da se vstavi v državni proračun za leto 1940/41 potrebna vsota za povišanje dra-ginjskih doklad upokojencem.

2. Da se v uredbi o osebnih in rodbin-skih draginjskih dokladah upokojencev

ukinejo vse dosedanje omejitve o prejetju osebnih in rodbinskih doklad brez ozira na velikost in izvor dohodkov.

Razpravljalo se je nato o vseh potrebnih vprašanjih: kakor o uradniškem pokojninskem fondu, o prevedbi staroupokojencev na novi zakon, o krivici, ki se je z uredbo o drag. dokladah storila vdovam (rodbinam) staroupokojencev, o enotnem postopanju pri odmeri osebnih in rodbinskih pokojnin, o takojšnjem nakazilu pokojnin uslužbencu po upokojitvi, vdovi po moževi smrti, o kuluku, o sodelovanju banovinskih društev pri sestavi zakonov in uredb, ki se tičejo upokojencev, in to potom strokovnih anket itd.

Predmetne predstavke naj se izročijo podpredsedniku vlade dr. Mačku in naj deputacija banovinskih društev osebno intervenira pri vseh merodajnih faktorjih.

Izčrpno poročilo o tej anketi smo objavili v lanskim oktobrski številki „Upokojenca“.

V drugi polovici meseca oktobra je posredovala delegacija vseh banovinskih društev na raznih merodajnih mestih v Beogradu. O tem smo poročali v novembrski številki „Upokojenca“. Izročene so bile na dotičnih mestih razne predstavke, predvsem one, objavljene v decembrski številki „Upokojenca“:

a) O osebnih rodbinskih dokladah rodbinam umrlih državnih uslužbencev, katerim je pokojnina odmerjena po starih predpisih,

b) izenačenje pokojnin vseh staroupokojencev,

c) o upokojitvi drž. uslužbencev in istočasni odmeri pokojnine,

d) ukinjenje plačevanja kuluka.

Zagrebska konferenca in predvsem deputacija banovinskih društev v Beogradu je imela viden uspeh. Dne 2. decembra l. l. se je vršil sestanek uprave vodečega zagrebskega društva z delegatom ministrstva financ, višjim svetnikom g. R. Rukavino in g. dr. Maldimijem — na povabilo ministrstva financ.

Obsežno poročilo o tem sestanku je objavljeno v decembrski številki „Upokojenca“.

*

Dne 16. januarja t. l. se je vršil v Ljubljani razgovor delegatov vseh stanovskih organizacij državnih in samoupravnih nameščencev in upokojencev. Sprejete sklepe smo objavili v februarški številki „Upokojenca“.

Kuluk.

Že v lanskem letnem poročilu smo izčrpno poročali o vseh naših naporih za odpravo te nesrečne, nesimpatične davščine. Dravska banovina je odpravila osebno delo na nedržavnih cestah (kuluk) ter uvedla 5% banovinsko doklado, ki jo seveda morajo plačevati tudi državni nameščenci in upokojenci, če so obvezani kakemu drž. davku, od katerega se odmerja samoupravne doklade. Vzlic temu pa plačujejo, in to samo zaradi nekega nesrečnega dostavka v noveli k zakonu o samoupravnih cestah — samo drž. name-

ščenci in upokojenci še naprej kuluk, torej odškodnino za osebno delo, ki je **odpravljeno!**

Vsi privatni nameščenci, kakor trgovski, industrijski, bančni, odvetniški, notarski in drugi nameščenci — kar je popolnoma v redu — pa ne plačujejo tega odlozrega davka!

Precejšnje število upokojencev pa plačuje kuluk dvakrat. In kar je najlepše: vsi ostali državljani so bili ozir. so še obvezni na osebno delo samo do 60. leta starosti, medtem ko smo mi počaščeni plačevati kuluk preko te starostne dobe do smrti!

Edine ženske, ki morajo plačevati kuluk, so drž. nameščence in upokojenke, dasi velja obveznost za osebno delo na drž. cestah samo **za moške**.

To določilo bi se lahko z novelo črtalo in storjen bi bil konec tej nelogični krivici.

Sedanji gradbeni minister je naš slovenski rojak dr. Krek, ki je priznal krivico kuluka zlasti v dravski banovini, kjer je kuluk odpravljen in nadomeščen s posebno banovinsko doklado. Vodilna uprava banovinskih društev drž. in samopr. upokojencev je v posebni predstavi opozorila ministrstvo na ta davek. Vsebinske predstave smo objavili v lanskim decembrski številki „Upokojenca“. Vendar se doslej še ni izpremenilo dotično določilo v noveli k zakonu o nedržavnih cestah in 1. aprila t. l. se je na veliko nevoljo prizadetih zopet odtegnil prvi obrok „kuluka“, kar je upokojence razočaralo tem bolj, ker so za ta mesec pričakovali povišek prejemkov, pa so prejeli manj nego sicer.

Železniške legitimacije in popusti na ladjah na morju.

Že jeseni 1938 sta naše društvo in vodeče zagrebsko društvo predložili generalni direkciji v Beogradu utemeljeno prošnjo za razširjenje popusta za neomejeno število potovanj pri vožnjah v razdalji do 50 km namesto do 20 km na podlagi žel. legitimacij brez žigosanja.

Da se je ta prošnja zavrnila z motivacijo, „da bi ta dovolitev bila v nasprotju s tarifno politiko“, ki jo vrši ministrstvo za promet, smo že poročali.

Pa se nismo ustrašili in smo ponovno vložili v ministrstvu za promet prošnjo za povečanje relacije do 40 km. Prošnja še ni rešena. Žal je višji uradnik ministrstva za promet — naš rojak, ki nam je dal mnogo upanja za ugodno rešitev naše prošnje, bil upokojen, preden je bila prošnja rešena. Toda mi ne klonemo in bomo porabili vsako priliko, da prepričamo generalno direkcijo o upravičenosti naše želje, kar bi bilo samo v korist drž. blagajni in bi povečalo promet in s tem tudi dohodke železniške uprave.

Društveni posmrtni sklad.

Ta, na izrednem občnem zboru 14. nov. 1937 ustanovljeni sklad se ugodno razvija. Je edini posmrtni sklad, v kate-

rem ni starostne meje. Danes šteje **333 članov in ima premoženja nad 55.000 din.**

Plačuje se poleg enkratne malekostne pristopnine samo mesečno po 10 din. Najnižja podpora — že po šestmesečnem članstvu — znaša 500 din, po enem letu 1000 din, potem vsako leto 250 din več, po 5 letih 2000 din, kateri znesek plača član šele po 16. letih in 8 mesecih. Do zdaj se je izplačala svojcem umrlih članov podpora v skupnem znesku din 10.500.

Obstoj sklada je zagotovljen. Čim večje število članov, tem bolj bo dana možnost, da se zviša podpora brez zvišanja mesečnih prispevkov.

Za naše tovariše železničarje.

Ministrstvu za promet se je predložila prošnja, da bi tudi železniški upokojenci bili deležni ugodnosti za brezplačni prevoz življenjskih potrebščin po državnih železnicah, kakor jo uživajo aktivni železničarji. Vsebina te predstave je bila objavljena v letošnji aprilski številki „Upokojenca“.

Za vojaške in mornariške uradnike-upokojence.

Z ozirom na to, da člen 6. nove uredbe o zvišanju doklad z dne 8. marca t. l. omenja, da se prevedejo pokojnine oficirjev in njihovih rodbin na prejemke po novem zakonu o ustroju vojske in mornarice z dne 30. septembra 1931, smo poslali vodečemu banovinskemu društvu v Zagrebu naslednji dopis: „Nova uredba ministrskega sveta o izpremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke drž. upokojencev, z dne 8. aprila 1940, MS št. 319, omenja v čl. 6., da se prevedejo pokojnine oficirjev in njihovih rodbin, ki so veljale pred zakonom o ustroju vojske in mornarice z dne 30. septembra 1931, na pokojnine po določbah zakona o ustroju vojske in mornarice z dne 30. septembra 1931.“

Ker navaja ta člen **samo oficirje in njihove rodbine**, smatra tukajšnja finančna direkcija, da ta člen **ne velja za vojaške ozir. mornariške uradnike**, in tako tudi postopa.

Nastane torej vprašanje, pod kateri člen uredbe spadajo vojaški ozir. mornariški uradniki, upokojeni po zakonih pred l. 1931? Vsi ti so bili vedno izenačeni z oficirji, saj sta dobivala po zadnji prevedbi n. pr. kapetan vojnega broda in mornariški nadkomisar I. kl. enake prejemke. Člena 1. in 2. uredbe pa se nanašata le na civilne uradnike.

Zaradi soglasnega odborovega sklepa Vas kot poslovodeče društvo vseh banovinskih društev prosimo, da predložite v imenu vseh banovinskih društev primereno spomenico ozir. vprašanje na ministrski svet.

Nova uredba ministrskega sveta o izpremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke državnih upokojencev z dne 8. marca 1940, je veliko večino državnih upokojencev silno razočarala.

Pokojnine so se povišale samo nekaterim, in to predvsem onim v višjih skupinah.

Uredbo smo objavili v marčni in aprilski številki „Upokojenca“.

Nova je določba, ki predpisuje **minimum** prejemkov.

Noben uradnik ne sme prejemati manj pokojnine in **osebne** doklade kakor 700, 600 ozir. 550 din na mesec, zvaniki pa ne manj kakor 600, 500 ozir. 450 din na mesec v raznih drag. razredih.

Za rodbinske upokojuje po zakonih iz l. 1931. je določen minimum: za družine uradnikov s 650, 550 in 500 din, za one zvanikov in služiteljev pa 550, 450 in 400 din na mesec.

Rodbinske doklade se ne vštejejo v ta minimum.

Osebam, ki prejemajo podpore, se odmeri ta doklada s 500, 450 in 350 din na mesec.

Rodbinski staroupokojenci pa ne smejo prejemati na račun rodbinske in osebne doklade skupaj več kakor 3000 din na mesec.

Po tej novi uredbi smejo imeti upokojenci postranske dohodke brez škode za uživanje doklade v višini 3000, 2500 ozir. 1500 din na mesec (do zdaj 3000, 2000 ozir. 1000 din v raznih drag. razredih). Sicer pa veljajo predpisi čl. 25 uredbe o dokladah drž. upokojencev iz l. 1935. s to navedeno spremembo.

Zelo važna in socialno pravična je nova določba, da lahko dobivajo neomožene polnoletne hčere pred 1. aprilom 1931 umrlih uslužbencev in upokojencev posebne **podpore** namesto pokojnine (v znesku 250—500 din). Rodbinska pokojnina je namreč doslej pripadala samo takim hčeram, katerim je oče umrl po 1. aprilu 1931, t. j. po dnevu, ko je stopil novi uradniški zakon v veljavo.

Moramo domnevati, da ta uredba ne zvišuje prejemke z ozirom na naraščajočo draginjo, temveč je samo delna poprava upokojencem z redukcijami prejemkov storjenih krivic.

Ta domneva je utemeljena tudi in predvsem s tem, da do danes niso bili deležni poviškov aktivni uslužbenci, katerih prejemki stojijo globoko pod eksistenčnim minimumom. **Zadolžitev aktivnih uslužbencev in upokojencev pa že presega milijonske vsote!**

Naše društvo je poslalo vodečemu zagrebškemu društvu naslednje opozorilo: „Nova uredba ministrskega sveta o izpremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke drž. upokojencev z dne 8. marca 1940, MS št. 319, je veliko večino drž. upokojencev silno razočarala.

Vlada vseobče ogorčenje in to predvsem zaradi tega, ker so časopisi poročali o izenačenju prejemkov staroupokojencev z novimi, kar pa ne odgovarja resnici in se je to zgodilo samo za častnike!

Pokojnine so se povišale samo nekaterim, in to predvsem onim v višjih kategorijah, medtem ko so najbolj revni in potrebni — prezrti in zapostavljeni. Najbolj kričeče sorazmerje je v tem, da so neka-

tere vrste upokojencev dobile čez 800 din mesečnega poviška, drugi pa nič, dasi so bili ti občutno prizadeti po uredbi iz leta 1935., in dasi tare draginja vse enako!

„Umirovljenik“ je poročal, da je g. finančni minister dr. Šutej naročil osim strokovnjakom v fin. ministrstvu, da proučijo to povišanje skupno z zastopniki Vasega kot vodečega društva. Če se je to res zgodilo, nam je neumevno, kako je moglo priti do tako gorostasnih krivic!?

Smatramo za najučinkovitejše sredstvo, da bi Vaše društvo opozorilo v osebni avdijenci g. podpredsednika ministrskega sveta dr. Mačka na to krivico in obupno razpoloženje velike večine upokojencev in da je nujno potrebno, da bodo prav vsi in predvsem oni nižjih kategorij deležni draginske podpore v enotni višini, ker draginja prizadeva prav vse enako!

Moramo domnevati, da g. finančni minister ni poučen o poraznem efektu te uredbe in smo mnenja, da je nujno potrebno, da se ga na ta ali drug način informira, in to čimprej, da potolažimo silno ogorčenje velike večine zapostavljenih.

Vljudo prosimo, da nam sporočite svoje mnenje, kaj naj storijo banovinska društva, da se popravi ta krivica.“

Dolžnost banovinskih društev je in bo, da potom deputacij in spomenic opozarjajo merodajne činitelje na nevzdržne razmere drž. upokojenstva, ki postajajo tem obupnejše, čim bolj narašča draginja.

Tako je potekalo delo upravnega odbora od zadnjega občnega zbora do danes. Odbor more z mirno vestjo trditi, da je budno pazil na interese upokojencev, da ni opustil nobene prilike, ki se je nudila, da je zastavil svoj vpliv za koristi celokupnosti vseh upokojencev, ter da je bil točno na mestu, kadar je bilo treba odvracati krivice in zastopati pravice upokojencev! Neštetokrat pa je posredoval za posameznike in jim dajal informacije. Vsega ni dosegel, a z mrtve točke se je stvar vendar premaknila in led je prebit. Posebno hvalo pa smo dolžni tistim, ki so se v deputacijah v Beogradu pehali od enega urada do drugega in tam skušali doseči ugodnosti za vse svoje tovariše. Kdor je enkrat poskusil ta križev pot, ve, koliko truda in koliko naporov stane in kako mučno je oblegati pisarne velikih gospodov in moledovati za ugodnosti, ki se dosežejo le z veliko težavo.

Računski zaključek

Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani za poslovno leto 1939.

Dohodki:

1. Vpishina	din	567.—
2. Članarina	„	87.359.95
3. Obresti od naloženega denarja	„	2.910.57
4. Izkupiček za tiskovine	„	2.068.75
5. Razni drugi dohodki	„	621.05
6. Pomotoma vplačani zneski	„	5.015.—
7. Posmrtni sklad vrnil	„	14.143.—
Skupaj	din	112.685.32

Izdatki:

1. Za „Upokojenca“	din	31.557.50
2. Honorarji in nagrade	„	14.100.—
3. Potni stroški	„	7.228.—
4. Podpore potrebnim revnim članom	„	2.232.—
5. Provizije poverjenikov	„	1.749.95
6. Najemnina	„	7.200.—
7. Kurivo, razsvetljava in snaženje pisarne	„	2.740.25
8. Tiskovine	„	2.608.25
9. Poštne pristojbine, brzojavi in kolki	„	1.511.45
10. Telefonske pristojbine	„	648.50
11. Pisarniške potrebščine	„	1.524.50
12. Manipulacijski stroški poštne hranilnice	„	1.588.—
13. Razni drugi izdatki	„	648.25
14. Vrnjeni, pomotoma vplačani zneski	„	5.135.25
15. Terjatev pri „Posmrtnem skladu“	„	5.200.—
Skupaj	din	85.671.90
Preostanek v poslovnem letu 1939	din	27.013.42

Stanje imovine je sledeče:

1. Prenos iz poslovnega leta 1938	din	84.835.88
2. Preostanek iz poslovnega leta 1939	„	27.013.42
Skupaj	din	111.849.30
3. Vrednost društvenega inventarja	„	8.200.—
Skupna imovina znaša ob koncu leta 1939	din	120.049.30

Imovina društva se nahaja:

1. V poštni hranilnici	din	44.694.—
2. V Mestni hranilnici ljubljanski	„	40.780.—
3. V Kmetijski posojilnici v Ljubljani	„	16.950.79
4. Pri Hranilnem in posojilnem konzorciju drž. uslužbenecv	„	3.822.50
5. V čekovnem prometu	„	4.997.50
6. V ročni blagajni	„	604.51
7. V vrednosti društvenega inventarja	„	8.200.—
Skupaj	din	120.049.30

V Ljubljani dne 31. decembra 1939.

Poslovanje društvenega sklada v l. 1939.

Aktiva.				Pasiva.			
din		p		din		p	
1. Gotovina v blagajni	3	27		1. Upniki: preplačila članov za leto 1940		1.024	—
2. V poštni hranilnici na čekovni račun	297	25		2. Prenos iz leta 1938	25.980	77	
3. Vloga v Mestni hranilnici	44.805	32	45.105	3. Prebitek	18.986	07	44.966
4. Dolžniki (vpisnina, članarina, režija)			885				84
			45.990				84

Izguba. Račun izgube in dobička na dan 31. decembra 1940. Dobitek.

din		p		din		p	
1. Posmrtnina	7.000	—		1. Članarina		34.719	50
2. Preplačilo umrlih, vrnjeno naslednik.,	30	75		2. Vpisnina		5.897	50
3. Upravni stroški za leto 1938 in 1939 poravnava dolga društvu	14.143	—		3. Režija		229	75
4. Režija	2.053	25	23.227	4. Obresti		1.505	32
5. Razlika med dolžniki in upniki			139				
6. Prebitek			18.986				
			42.352				07

Ljubljana, dne 31. decembra 1939.

Sestavil: Rosina s. r.

V redu spoznano dne 15. januarja 1940.

Goritschnigg s. r.

Gibanje članstva.

	Rednih	Izrednih	Vsega
Koncem leta 1938. je bilo članov	192	37	229
Tekom l. 1939: umrlo	10	1	11
izstopilo	3	1	4
izključeno	4	—	4
pristopilo	98	13	111
Ostalo koncem leta 1939	273	48	321

Izplačana posmrtnina naslednikom umrlih.

	din	p
1. Rohrmann Viljem	500	—
2. Knoll Angela	1.000	—
3. Hladnik Peter	500	—
4. Čad Jernej	500	—
5. Rebek Pravdoslav	500	—
6. Kink Franja	1.000	—
7. Šel Julijana	1.000	—
8. Lužar Fortunat	500	—
9. Terčak Josip	500	—
10. Jeglič Marija	1.000	—
Vsega	7.000	—

1 umrli član ni imel pravice do posmrtnine.

Sestavil: Rosina s. r.

Pregledal dne 15. januarja 1940.

Goritschnigg s. r.

Proračun za leto 1940.

	Dohodki		Izdatki	
	din	p	din	p
Vloge za posmrtni sklad	38.000	—		
Vpisnina	3.698	—		
Obresti	880	—		
Režija	422	—	2.650	—
Posmrtnina			16.000	—
Upravni stroški			6.050	—
Razno			300	—
Prebitek			18.000	—
Vsega	43.000	—	43.000	—

Nove doklade upokojencem

(Nadaljevanje.)

Upokojenci po zakonu iz leta 1931.

Osebnim upokojencem, ki jim je odrejena pokojnina po prejemkih po zakonu o uradnikih z dne 31. marca 1931. in zakonu o državnem prometnem osebju z dne 22. junija 1931. in to brez ozira na to, ali jim je v osnovo za pokojnino bila vzeta tudi položajna doklada ali ne, pripada osebna doklada z istim odstotkom, s katerim je odmerjena pokojnina, pri čemer se jemlje za podstavo mesečna doklada, kakor smo jo objavili v štev. 3 „Upokojenca“ z dne 18. marca 1940.

Poviški so sledeči:

Od III. položajne skupine 1. stopnje do IV. položajne skupine 1. stopnje **ni nobenega poviška**. Od tam dalje navzdol je povišek: V IV. položajni skupini 2. stopnje 140.— din (I), 130.— din (II) in 120.— din (III).

V V. položajni skupini 130.— din (I), 120.— din (II) in 120.— din (III).

V VI. položajni skupini 120.— din (I), 110.— din (II) in 110.— din (III).

V VII. položajni skupini 110.— din (I), 110.— din (II) in 110.— din (III).

V VIII., IX. in X. skupini 95.— din (I), 85.— din (II) in 85.— din (III).

Zvaničniki: 110.— din (I), 80.— din (II) in 60.— din (III).

Služitelji: 65.— din (I), 65.— din (II) in 60.— din (III).

Orožniki.

Osebnim upokojencem, ki jim je odrejena pokojnina po prejemkih po uredbi o izpremembah in dopolnitvah določb zakona o orožništvu in zakona o orožniškem pokojninskem fondu z dne 22. marca 1929, po zakonu o orožništvu z dne 27. septembra 1930. in 6. septembra 1931. ter

po zakonu o obmejni četi, pripada osebna doklada z istim odstotkom, s katerim je odmerjena pokojnina, pri čemer se jemlje za podstavo že objavljena mesečna osebna doklada. Povišek pa znaša: a) v činu narednika I. razreda in narednika vodnika I., II., III. razreda 70.— din (I), 60.— din (II) in 60.— din (III).

b) V činu narednika II. razreda, narednika in podnarednika 100.— din (I), v ostalih dveh draginjskih razredih **ni poviška**.

c) V činu kaplarja, orožnika, stalnega orožnika in redova graničarja **ni poviška v nobenem krajevnem draginjskem razredu**.

V primeru, da osebna doklada, odrejena po določilih prejšnjih odstavkov, ob enem z osebno pokojnino, pa ne vstevši rodbinsko doklado, znaša manj nego

a) za uradnike 700.— din (I), 600.— din (II) in 550.— din (III),

b) za zvaničnike in služitelje 600.— din (I), 500.— din (II) in 450.— din (III), se jim

izplačajo na ime pokojnine in osebne doklade tukaj navedene vsote, tako da je s tem določena **minimalna pokojnina**, ki velja pod b) tudi za orožnike.

Rodbinskim upokojencem, ki jim je odrejena pokojnina po prejemkih po zakonih, ki so dobili obvezno moč po 31. avgustu 1923, pripada tista osebna doklada, ki bi jo imele osebe, od katerih izvajajo pravico do nje, če bi jim bila odrejena osebna doklada po določilih čl. 6, to je po določilih, veljajočih za orožnike. Če se odredi rodbinska pokojnina po petih, a pred desetimi leti vplačevanja v uradniški pokojninski sklad, pripada tista osebna doklada, ki bi jo imela po čl. 6 oseba, od katere se izvaja pravica do nje, če bi bila upokojena z dovršenimi 10 leti službe.

Ako bi osebna doklada, odrejena po sprednjem odstavku skupno s pokojnino, pa ne všteti rodbinsko doklado, torej doklado za otroke, znašala manj nego

a) za rodbine uradnikov 650.— din (I), 550.— din (II) in 500.— din (III),

b) za rodbine zvančnikov in služiteljev 550.— din (I), 450.— din (II) in 400.—

din (III), se bodo izplačevale na ime rodbinske pokojnine in osebne doklade tukaj navedene vsote, **torej je tudi tukaj določena minimalna pokojnina.**

Vse osebe omenjene v tej uredbi imajo pravico tudi do rodbinske doklade, izvzemši upokojence iz čl. 3 in njihove rodbine.

Rodbinska doklada upokojencev iz čl. 2 in 4, to so staroupokojenci, ki so bili upokojeni pred 1. septembrom 1923., se bo izplačevala samo toliko, kolikor obnemem z osebno doklado ne presega zneska 3000.— din mesečno.

Rodbinska doklada pripada za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu ali pozakonjenega, in znaša 140.— din mesečno brez ozira na draginjski razred. Kljub čl. 15 pripada poleg rodbinske doklade za otroka, in to samo upokojencem iz čl. 2 in 4, torej upokojencem, upokojenim pred 1. septembrom 1923, tudi še rodbinska doklada za ženo, ki znaša 120.— din mesečno.

(Konec prihodnjic.)

Poročilo o seji akcijskega odbora človekoljubnih ustanov

Na pismeno vabilo predsednika akcijskega odbora človekoljubnih ustanov je bila seja 25. dne februarja 1940, ob pol 10. uri dopoldne.

Navzoči so bili skoraj vsi delegatje razen dveh. Nekoliko po pol 10. uri je predsednik g. Kocjančič pričel sejo s pozdravom na vse navzoče in pojasnil, kako stoji sedaj akcija o pravilniku človekoljubnih ustanov trgovskega ministra. Referat o tem se je poslal banski upravi s prošnjo, da podpre želje in težnje človekoljubnih ustanov, ki niso pridobitna podjetja ter nimajo in ne morejo imeti velikega kapitala, da bi mogla to izvršiti, kar se jim nalaga po uredbi. (Zbiranje rezerve, delna naložitev glavnice v državne papirje in vzdrževanje aktuarja.)

Banska uprava je ta referat poslala trgovinskemu ministru z naslednjim mnenjem: „da je dosedaj imela banska uprava pravico nadzorstva nad delovanjem človekoljubnih ustanov. Te ustanove ne morejo imeti velikega kapitala, ker sami člani prispevajo majhne zneske in torej ni mogoče pri njih računati na rezerve in pa na stroške za vzdrževanje aktuarja, kakor je to pri zavarovalnicah. Če bi pa bilo potrebno imeti rezerve, bi bila v prvi vrsti dolžna država, da take človekoljubne ustanove podpira in iz svojih sredstev ustanovi fond za ta namen.“

Končno se sklicuje na upravičenost nadzorstva od strani banske uprave in ni razloga, da bi sedaj imelo ministrstvo v Beogradu nadzorstvo, ki je bolj oddaljeno, kakor pa banska uprava.

Meseca julija je bila seja zavarovalnega sveta v Beogradu, da pretresa nov projekt referenta g. Tasića. Ta projekt so zavarovalnice zavrnile. Minister je nato odložil izvršitev do 6. decembra 1939.

Grafična organizacija je to stvar zasledovala in obvestila organizacije po letakih. Tako se je ta organizacija obrnila na svoje tovariše v Beogradu, kjer so dobili od g. Tasića pojasnilo, da prejmejo organizacije nov projekt, preden ga bo podpisal minister. G. Tasić je še izjavil, če pa projekt ne bo gotov do 6. decembra 1939, bo izvršitev odložena do 30. aprila 1940, kar se je tudi zgodilo in kar je bilo tudi objavljeno v časopisih.

Na zadnji seji se je razpravljalo o kritju stroškov za intervencije. Vse ustanove so se odzvale prošnji in učiteljska samopomoč je dala 2000 din. Predsednik se je zahvalil za naklonjenost in uvidevnost organizacij. Toda ugotoviti mora na žalost, da Delavska zbornica ni niti odgovorila na tozadevno vlogo, niti kaj nakazala.

Medtem se je mnogo ustanov oglasilo s prošnjo, kako in kaj je s stvarjo, katerim so se vsem dala pojasnila.

Danes pa smo se zbrali, da se posvetujemo, kaj moramo ukreniti, da vemo, pri čem da smo.

Železniška organizacija iz Maribora je bila v Beogradu in se je oglasila v ministru, kjer so referentu g. Tasiću razložili, kaj in kakšne so te organizacije. Gospod Tasić je priznal, da ni vedel, kaj je železniška organizacija. Železničarjem je g. Tasić izjavil, da se bo kompetenca pustila banski upravi. Toda ta se dosedaj brani, da bi prevzela administrativni in tehnični nadzor, ampak je dosedaj banska uprava samo za administrativni nadzor.

Da bi mi sedaj poiskali trgovskega ministra v Zagrebu, ne kaže, ker se ne ve, kdaj je tam, in je sploh vprašanje, če se bo moglo priti do njega.

Delegat Kosem je mnenja, da je akcija železniške organizacije merodno izpeljana, ker so jo sami pokrenili brez obvestila akcijskega odbora.

Nato je delegat iz Maribora odgovoril, da je akcijski odbor dobil obvestilo od organizacije, kaj namerava. Morali so pa takoj nekaj ukreniti, ker je izšla uredba o ustanovitvi poslovnih rezerv in rezervnih skladov pri zavarovalnih podjetjih, ustanovah socialnega zavarovanja, denarnih zavodih in združnih organizacijah itd. (Sl. list banske uprave koš 12. str. 95), po kateri so tudi predvidene sankcije, če se po njej ne postopa. V Beogradu je pojasnil referent g. Tasić, da izide potrebno še za humanitarne ustanove.

Predsednik Kocjančič je pojasnil, da se ta uredba po pravem mnenju dr. Šavla ne nanaša na človekoljubne ustanove, ker je ta uredba samo dopolnilo uredbe iz leta 1936., ki pa ne govori o humanitarnih ustanovah. Nanaša se na zavarovalne ustanove, dalje socialne ustanove, kakor je „Karitas“ in „Ljudska samopomoč.“ Na stanovske človekoljubne ustanove se pa to ne nanaša, ker v bistvu niso zavarovalne ustanove.

Trgovsko dobrodelno društvo, pomožna blagajna se mora po zakonu preurediti v štirih letih v zadrugo. Zato je banska uprava odredila, da se mora prilagoditi humanitarnim ustanovam. Toda ta odlok ni pravilen, ker se še ne ve, ali bo pravilnik sploh uveljavljen, pa tudi tedaj šele po aprilu, a ne že sedaj. Zato je najbolje, da odgovoré, da se bo pravilnik spremenil na občnem zboru.

Po predlogu delegata Kosma je potrebno, da se predloži ministru trgovine, naj se iz pravilnika izločijo humanitarne ustanove. Temu predlogu se pridružuje tudi državni pravnik, ki je mnenja, da se stvar ne zavlačuje in da je čimprej dobiti mnenje trgovskega ministra. G. Kosem je mnenja, da se bo nekaj na vsak način zgodilo, ker finančni minister nima dovolj sredstev za državne potrebe, zato bo moral poseči po denarju tam, kjer je. V drugih državah se je v tem pogledu to zgodilo še v večji meri. Zato pa je njegov predlog umesten, ker tudi člani pritiskajo na organizacije, da se že enkrat konča ta negotovost, ker to stanje vpliva na dotok članstva in njihovih prispevkov. Sedanje stanje pa je v prilog samo zavarovalnicam, katerih interes je, da je človekoljubnih ustanov čim manj in da sedanje organizacije prenehajo ter da tako zavarovalnice lažje pridejo do večjega števila zavarovancev.

Nastane vprašanje, kako doseči predloženo rešitev od ministrstva.

Sklene se, da se to izvrši po deputaciji vseh akcijskih odborov. Državni pravnik ima pomislek, ali bi bilo to oportuno, da gre deputacija vseh akcijskih odborov. Prišlo je do zaključka, da je bolje, če jih bo v deputaciji čim več, ker bo psihološko bolj vplivalo, da se rešimo te negotovosti. Jasno je, da bodo nasprotovale zavarovalnice, zato pa je potrebno, da

deputacija razloži ministru vso stvar in ga uveri o naših pravičnih zahtevah.

V deputacijo se izvolita od tukajšnjega akcijskega odbora dva zastopnika, deputacija pa bo vodil državni pravdnik.

Organizaciji železničarjev se naloži, da poizve po svojih zaupnikih v Beogradu, kdaj bi bil trgovinski minister v Beo-

gradu in pripravljen sprejeti deputacijo. Deputacija naj se odpravi na pot kmalu, vendar pa ne pred začetkom aprila, ker se bo do takrat morda politična situacija razjasnila. Ožjemu akcijskemu odboru (predsedniku), se prepusti, da ukrene vse potrebno za odhod deputacije. Predsednik je sejo zaključil ob 11. uri dopoldne.

Posvetovalnica – informacije

Izplačevanje prejemkov v mobilnem in vojnem stanju.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani, odsek za računovodstvo, nam je poslala pod štev. 18599/II z dne 18. aprila 1940 naslednjo objavo: „Uredništvu „Upokojenca“ v Ljubljani.

V svojem c. listu izvolite objaviti tole obvestilo, ki je zelo važno za vse upokojene in upokojenke, kakor tudi za vse invalide in za ostale vojne žrtve:

Izplačevanje prejemkov v mobilnem in vojnem stanju.

Ob morebitni mobilizaciji ali če nastane vojna, državni upokojeni in invalidi ne bodo več prejeli svojih prejemkov po pošti. Po uredbi o izplačevanju prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 18. novembra 1939, M. s. štev. 1503, in po pravilniku o načinu izplačevanja prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 4. decembra 1939, št. 37.600/I, bodo v takem primeru prejemke izplačevale vse državne blagajne brez razlike proti pobotnicam in sicer na podstavi plačilnih knjižic za mobilno in vojno stanje. Predmetne plačilne knjižice je finančna direkcija za svoje plačevance že izstavila. Državnim upokojencem, invalidom in ostalim vojnim žrtvam jih bodo vročile pristojne občine. Vsaka stranka bo morala prevzem svoje plačilne knjižice potrditi s svojim podpisom na posebnem spisku in plačati zanjo 3.— din. Le v izjemnih primerih sme občina izročiti knjižico pooblaščenцу, če ji le ta izroči upnikovo nekolokovano pismeno pooblastilo.

Plačilne knjižice so izstavljene po stanju prejemkov in odbitkov izza novembra 1939. Poznejše spremembe se bodo upoštevale šele v primeru, če nastane mobilno ali vojno stanje. Državni plačevanci se bodo morali tedaj zgledati pri najbližji, kateri koli državni blagajni, ki bo spremembe v prejemkih in odbitkih vpisala v njih plačilne knjižice za mobilno in vojno stanje na podstavi kupona zadnje čekovne nakaznice, po kateri bo upokojenec, invalid ali vojna žrtev poslednjikrat dobila prejemke po pošti. Kuponi čekovnih nakaznic so torej odslej zelo važna listina. Vsakokratni poslednji kupon naj vsaka stranka zelo skrbno shrani, ker bo morala z njim, če nastopi mobilno ali vojno stanje, dokazati, da ima še vedno pravico do prejemkov.

S prejemnikovo plačilno knjižico in z njegovim zadnjim kuponom se bo moral pri najbližji državni blagajni izkazati tudi pooblaščenec. Prejemnik sme namreč pooblastiti svojo zakonito ženo, zakonske ali pozakonjene otroke ali svoje starše, da smejo mesto njega prevzemati njegove prejemke. Svoje pooblastilo vpiše na drugi strani plačilne knjižice. Pooblastilo mora overiti pristojna občina.

Če se kdo pred mobilizacijo preseli s področja ene na področje druge izplačilne blagajne (Finančne direkcije itd.), mora predložiti svojo izplačilno knjižico za mobilno in vojno stanje novi izplačilni blagajni, da le-ta vpiše vanjo nastalo spremembo in da ga sprejme v evidenco v svoji knjigi za mobilno in vojno stanje.

Za vse umrle državne upokojene, invalide in ostale vojne žrtve, morajo njih svojci plačilne knjižice vrniti pristojni izplačilni blagajni, ki je vpisana na prvi, ob spremembah pa na tretji notranji strani plačilne knjižice.

Finančni direktor:

Mosetizh s. r.“

Ali veljajo določila uredbe o novih draginskih dokladah samo za častnike ali tudi za vojaške uradnike?

O tem vprašanju smo že zadnjič govorili v posebnem članku. Obrnili smo se v tem oziru tudi na poslevodeče društvo državnih in samoupravnih upokojencev v Zagrebu in smo dobili od tam naslednji dopis:

„Čl 6 uredbe št. 319 od 8. marca 1940 omenja samo častnike in njihove rodbine glede pravice odmere pokojnine po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice iz leta 1931.

Mi zastopamo stališče, da imajo tudi vojaški uradniki in njihove rodbine isto pravico.

Glede tolmačenja uredbe niso pristojne finančne direkcije, da bi odločevale v tem pogledu, ker v vsakem posameznem primeru odloča ministrstvo vojske o priznanju ali odbijanju odmere nove pokojnine.

Priporočamo, da vsak posameznik, ki misli, da ima pravico ugodnosti po omenjeni uredbi, vloži prošnjo na ministrstvo vojske in mornarice za odmero pokojnine po zakonu iz leta 1931.

Ako se bo njegova prošnja odbila, mislimo, da bi mogli na skupni konferenci vseh društev kraljevine Jugoslavije to vprašanje postaviti na dnevni red in storiti potrebne korake.

S tovariškim pozdravom itd.“

Pojasnilo:

Nekateri naši člani se pritožujejo, češ, da nismo točno poročali, koliko prejme vsak upokojenec razlike, da smo obetali mnogo več, nego se je v resnici dobilo, da se iz naših poročil nikdo ne spozna in si ne more izračunati svojega povška itd. To je morda vse res. Toda javili smo svojim članom to, kar smo sami mogli izvedeti. Da pa nismo bili vedno povsem točno informirani, to ni naša krivda, temveč leži krivda vse drugje. Za dokaz navajamo samo en zgled iz glasila zagrebskega društva z dne 10. marca 1940, ki je v poročilu društvenega tajnika objavilo naslednje:

„Kabinet ministra financ v Beogradu dne 2. januarja 1940.

Društvu državnih in samoupravnih upokojencev savske banovine, centrala Zagreb.

V zvezi z Vašo predstavko, naslovljeno g. ministru glede izenačenja pokojnin, čast mi je po naročilu g. ministra obvestiti Vas, da je Vaš predlog sprejet v načelu s strani komisije za izdelavo elaborata o zenačenju pokojnin. Ta posel je končan in je g. ministru financ predložen načrt uredbe o izpremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke državnih upokojencev. Redakcija, ki jo je o tem vprašanju osvojila komisija, je nekoliko drugačna od one, ki ste jo predložili v svoji predstavi. Toda v glavnem zadovoljuje zahteve rodbinskih upokojencev po starih zakonih pred 1. septembrom 1923.

Po naredbi ministra financ tajnik

Juraj Majcen s. r.“

Tako je poročilo z merodajnega mesta. Ako so se kasneje določila spremenila, nismo krivi mi; razvidi se pa iz tega, kako težko je dajati točna poročila o stvareh, ki še niso odločene.

Krvice nove uredbe o povišanju doklad.

Upravni odbor društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino je na svoji zadnji seji razmotrival o tem vprašanju ter sklenil opozoriti poslevodeče društvo v Zagrebu na pomanjkljivosti nove uredbe. Zagrebsko društvo je na to naše opozorilo že odgovorilo in sprožilo misel, da bi bilo treba na skupnem sestanku vseh banovinskih društev proučiti novo uredbo in na njene pomanjkljivosti opozoriti kr. vlado, oziroma ministrstvo financ. Toliko v pomirjenje vsem tistim, ki jih je nova uredba razočarala, da bodo vedeli, da gre akcija za izboljšanje tudi njihovih prejemkov dalje in da ne bomo mirovali poprej, dokler ne bodo popravljeni tudi te krvice.

Društvo intervenira za vsakega člana brezplačno v vseh osebnih

zadevah pri vseh centralnih oblastvih.

Ugodnosti in popusti za naše člane

Zdravilišča — kopališča.

Zdravilišče-Toplice Dobrna pri Celju: 50% popusta na kopelih, stanovanju in taksah za čas v pred- in posezoni, tudi za žene in neposkrbljene otroke članov, kakor tudi članom še ugodnost pavšalnega zdravljenja v omenjenem času za ceno 1000.— din za 20-dnevno zdravljenje. V tej ceni so vključene razen 10% postrežnine za hrano vse dajatve: stanovanje s postrežbo, takse, kopeli, zdravnik, hrana ter avtobusni prevoz iz Celja in nazaj. Seveda se zaradi negotovih gospodarskih razmer cena za pavšal lahko tudi zviša v razmerju z zvišanjem cen splošnih življenjskih potrebščin.

Lipik zakladno kopališče:

Na kopelih in zdraviliški taksi, in to v pred- in posezoni, ko so se cene pensiona prav te dni spremenile, kakor sledi: Pension se plača za osebo in dan in to v predsezoni do 30. junija:

din 75.— v depandansi,
din 72.— v zdraviliškem hotelu,
din 70.— v zdraviliškem hotelu, II. nadstr.
V sezoni od 1. julija do 31. avgusta:
din 92.— v depandansi,
din 92.— v zdraviliškem hotelu,
din 90.— v zdraviliškem hotelu, II. nadstr.
V posezoni veljajo iste cene kakor v predsezoni.

Rogaška Slatina:

V pred- in posezoni 50% popusta na stanarini, taksah, procedurah in navadnih kopelih. Ostale kopeli se plačajo po režijski ceni. Lahko se pa poslužijo naši člani tudi pavšalnih aranžmanov, ki so določeni za državne uradnike v pred- in posezoni. Omenjeni popusti veljajo za upokojence osebno; za žene in njihove nepreskrbljene otroke pa velja samo 50% popusta na stanarini in taksah ali pa pavšalni aranžman.

Rimske toplice:

50% popusta za stanovanje in kopanje v pred- in posezoni. Popust velja tudi za žene članov in njih nedoletne otroke.

Važdinske toplice:

Do 15. junija in od 1. septembra do 31. decembra: 50% popusta na stanarini, 50% popusta na zdraviliški pristojbini (zdraviliški taksi) in 50% popusta na žveplenih kopelih.

Dve upravi zdravilišč in kopališč še nista poslali odgovora na našo prošnjo in vprašanje in tudi ne na urgenco, in to sta zdravilišče **Slatina Radenci** in **Čateške toplice**. Čim prejmemo od njih odgovor, bomo javili tudi ugodnosti v teh zdraviliščih, dotlej pa smatramo, da veljajo lanske ugodnosti, ki smo jih objavili v julijski številki „Upokojenca“ l. 1938.

Dolenjske toplice:

10% popusta v pred- in posezoni.

Izpiski iz položnic.

4. S polnim, iskrenim priznanjem Vašega vztrajnega, marljivega in energičnega dela pošiljam članarino za leto 1940. v znesku 36 din in preplačilo 64 din.

S spoštovanjem Dr. A. K., Ljubljana.

5. P. n. uprava „Upokojenca“! Pošiljam članarino za leto 1940. s srčno željo, da nam v tem letu priborite vsaj nekajboljšanja našega položaja.

S spoštovanjem B. J., Murska Sobota.

6. Vaše blagorodje! Oprostite mi zakasnost članarine, danes Vam pošiljam 18 din ter želim srečno novo leto in v borbi za naše že tolikrat vtelnjene pravice mnogo uspeha želeč ter beležim z odl. spoštovanjem

Š. I., Renke.

7. P. n. Pismo št. 306, 4. jan. 1940, s hvaležnostjo sprejel. Prosim Vas, podzemite vse, da se moja predlagana ideja drži v evidenci in končno uresniči, da bomo imeli upokojenci od našega članstva nekaj od tega.

Pozdravlja

M. Z., Vojnik.

Zahvala.

Velecenjeno društvo!

Nikakor ne najdem pravih besed, da bi se Vam primerno in zadostno zahvalil za Vašo velikodušnost in dobroto, katero sem od Vas prejel. Torej: najlepša hvala gospodu predsedniku in vsem gospodom društvenim odbornikom našega cenjenega društva. Bog blagoslovi in daj društvu srečo, da bi se vzpelo do vrhunca svojih dobrodelnih načrtov.

Kadar je človeku največja sila,
je božja roka najbolj mila.

Po tem izreku se Vam pristrčno zahvaljuje:

A. B.

Razgled

„Kaj pa je tebe treba bilo?“

Tega lepega Prešernovega stiha smo se spomnili, ko nam je prišel v roke nov list „Mariborski Upokojenec“. Mi sicer privoščimo Mariborskim gospodom veselje izdajanja svojega glasila, vendar se nam zdi to le nepotrebno cepčenje moči in zapravljanje denarja, dasi trdi novo glasilo samo v svojem vabilu: „Edino solidaren nastop celokupnega upokojenstva ima upanje na uspeh.“

In vendar se uganja separatizem na ljubo par samoljubnim osebam, ki se ne morejo odreči svoji „samostojnosti“ in hočejo na vsak način dokazati, da si prav mi Slovenci, ki nas je najmanj, lahko privoščimo luksuz separatizma.

Pri tem pa bi jim vendar svetovali, da bi se malo bolj gibali v okviru resnice in da bi se ne napihovali preveč in si ne lastili tujih zaslug. Če namreč pišejo: „Doseglo se je to s temeljitim in trajnim delom vseh društev upokojencev, ki se je začelo v našem mariborskem društvu in od njega dobivalo največ iniciativ in pobud,“ je ta stavek resničen le v svoji prvi polovici, druga polovica pa je priskutna samohvala, ki je obenem neresnična. Saj veste, da se lastna hvala pod mizo valja, zlasti če ni resnična. Mi pa se ne spominjamo, da bi bili v zadnjih letih videli v številnih deputacijah, ki so se pehale v Beogradu, hodile od ministristva do ministristva, da so končno prepričale merodajne faktorje o nujni potrebi pomoči jadnim upokojencem — v teh deputacijah torej nismo nikdar videli kakega gospoda iz Maribora. In mariborsko društvo ni žrtvovalo niti počene pare za kako tako posredovanje in vendar si upajo trditi, da je delo upokojeniških društev dobivalo od njih največ iniciativ in pobud.

Malo več skromnosti ne bi škodilo, drugače bi utegnili z neresničnimi poročili izgubiti zaupanje svojih članov, ki še sledijo nedosledno trmastim in bahavim vestem.

Društvena pisarna je v Wolfovi ulici 10 (Dolenčeva - sedaj Peliconova hiša) preko dvorišča v drugem poslopju, 2. nadstropje. Telefonska št. 4553.

Članske ugodnosti

Člani dobivajo list „Upokojenec“, ki izhaja mesečno, brezplačno.

„Upokojenec“ je nujno potreben vsakemu drž. upokojencu, upokojenkam in vdovam, saj prinaša vsa navodila in pojasnila, tolmači uredbe, opozarja svoje člane na vse, da jih obvaruje nepravilnih in neprijetnih posledic, predvsem v materialnem oziru, ki so neizogibne, če ni vsak sproti poučen o vseh predpisih in izpremembah zakonitih določb.

Društvo intervenira za vsakega člana v vseh osebnih zadevah (posebno glede pokojninskih prejemkov itd.) pri centralnih oblastvih in daje vse zaželenne informacije pisмено ali ustno — vse brezplačno.

Naši člani imajo znatne popuste v raznih zdraviliščih in kopališčih v Sloveniji in izven Slovenije, predvsem v času pred sezono in po njej.

Ljubljanske člane opozarjamo predvsem na znatni popust v kopališču hotela „Slon“ za parne in kadne kopeli proti društveni izkaznici, ki jo dobé člani v društveni pisarni brezplačno.

Mestni pogrebni zavod je priznal našim članom naslednje popuste: v II. razredu 235 din, v III. 160 din in v IV. 92 din. Opozarjamo pa vse rodbinske člane, da se morajo takoj pri naročilu pogreba izkazati z društveno izkaznico ali s potrdilom o članstvu.

a) Vsi člani, ki še niso prijavi svojega pristopa k PS, se opozarjajo na izredne ugodnosti, ki jih nudi PS.

Že po preteku šestih mesecev po vplačilu enkratne pristopnine ali šestmesečnih obrokov, članarine po 10 din se izplača svojem umrlega podpora v znesku 500 din, po enoletnem članstvu 1000 din itd., torej približno osemkrat toliko, kolikor je vplačal. Ta podpora se stopnjuje do zneska 2000 din. Podpore se pa lahko zvišajo, kakor hitro bo to dopuščalo stanje rezervnega fonda. O tem odločajo člani na občnih zborih. Čim več bo pristopilo članov, tem prej bo dana ta možnost.

V interesu vsakega člana je torej, da pristopi k posmrtnemu skladu našega društva, četudi je že drugod zavarovan. Dolžnost pa je tudi, da člani opozarjajo še neorganizirane upokojence na naš posmrtni sklad, ki edini nima starostne omejitve za pristop.

Opozarjajte tudi aktivne nameščence(ke), da lahko pristopijo kot izredni člani z enakimi pravicami, predvsem tiste, ki stopijo v kratkem v pokoj.

b) Člane našega posmrtnega sklada opozarjamo na § 2, zadnji odstavek, Pravilnika, ki se glasi:

„Vsak član lahko ob vpisu na pristopnici ali v zaprti kuverti najkasneje v teku 6 mesecev po vstopu označi ime tiste osebe, ki je pooblaščen sprejeti posmrtno podporo, in izroči to kuverto, oziroma jo pošlje društveni pisarni v Ljubljani, Wolfova ulica 10/II. To izjavo ač vsebino kuverte lahko član s pisмено izjavo po želji izmenja.

Opozorilo

Člane prosimo, da redno plačujejo članarino. Kdor nima položnice, jo lahko kupi na vsakem poštne uradu, opremiti pa jo mora s številko društvenega čekovnega računa, to je s številko 12131.

Naši novi člani

V prvem četrtletju 1940 so pristopili sledeči novi člani:

1. Azman Marija, vdova po žel. uradniku iz Mojstrane.
2. Azman Ana, upokojenka iz Kamnika.
3. Biščan Marija, vdova po žel. zvaničniku iz Ljubljane.
4. Bole Franc, šolski upravitelj v p. iz Maribora.
5. Burndorfer Marija, sirota po žel. revidentu iz Maribora.
6. Beran Marija, vdova po profesorju iz Ljubljane.
7. Baebler Lujiza, učiteljica v p. iz Radovljice.
8. Bizjak Franc, žel. zvaničnik v p. iz Most — Ljubljana.
9. Čonč Josip, šolski upravitelj v p. iz Maribora.
10. Čujec Zofija, vdova po orož. naredniku iz Rogatca.
11. Detela Dora, poštna uradnica v p. iz Maribora.
12. Dolinšek Antonija, vdova po orož. naredniku iz Ljubljane.
13. Ercigoj Antonija, vdova po brzoi. mojstru iz Kostanjevice.
14. Fon Irma, vdova po dvor. svetniku iz Maribora.
15. From Eliza, učiteljica v p. iz Maribora.
16. Gracar Antonija, vdova po drž. cestarju iz Sp. Kokre.
17. Gregori Franc, žel. čuvaj v p. iz Gozda-Martuljka.
18. Gumstek Josip, višji sodni oficijal v p. iz Vrhnik.
19. Hribar Anton, upokojenec drž. smodnišnice iz Kamnika.
20. Dr. Hočevnar Kuno, gimn. direktor v p. iz Ljubljane.
21. Hofman Edvard, višji poštni kontrolor v p. iz Ljubljane.
22. Hoetzel Hedviga, sirota po pregl. fin. kontr. iz Maribora.
23. Hoenigmann Hans, učitelj v p. iz Loč pri Poljčanah.
24. Jug Andrej, svetnik notr. ministr. v p. iz Sv. Antona v Slov. goricah.
25. Jeglič Albina, sirota po nadučitelju iz Radovljice.
26. Juh Avgust, višji sodni oficijal v p. iz Ljubljane.
27. Jerovšek Neža, vdova po cestarju iz Starega trga pri Višnji gori.
28. Jesenko Marija, vdova po podpolkovniku iz Ljubljane.
29. Koder Marija, vdova po podpregl. fin. kontr. iz Ješence.
30. Knupleš Julijana, vdova po drž. upok. iz Št. Ilja v Slov. goricah.
31. Kokol Josip, višji pis. oficijal v p. iz Laškega.

32. Kosič Marija, vdova po pregl. fin. kontr. iz Maribora.
33. Košutnik Silvester, šol. upravitelj v p. iz Št. Ilja v Slov. goricah.
34. Kompare Valentin, davčni nadupravitelj v p. iz Vrhnik.
35. Krušič Ana, vdova po naredniku iz Ljubljane.
36. Kapl Franc, žel. višji strojevodja v p. iz Most-Ljubljane.
37. Kaki Mate, okrajni načelnik v p. iz Ljubljane.
38. Kolarič Ana, vdova po pošt. viš. svetniku iz Poljčan.
39. Lešnik Anton, šef. žel. postaje v p. iz Preloge.
40. Laznik Marija, učiteljica v p. iz Celja.
41. Lorber Jurij, poštni zvaničnik v p. iz Maribora.
42. Lukan Vida, vdova po vel. županu iz Ljubljane.
43. Lasič Henrik, kasacijski sodnik v p. iz Ljubljane.
44. Mlakar Karl, žel. premikač v p. iz Leskovca.
45. Miklavc Pavla, nast. mešč. šole v p. iz Celja.
46. Mrak Uršula, vdova po orož. naredniku iz Radeč.
47. Napotnik Jožica, vdova po orož. kapetanu iz Podplata.
48. Ošina Marija, sopr. preglednika fin. kontr. v p. iz Zakota.
49. Inž. Otahal Josip, tehn. višji svetnik v p. iz Ljubljane.
50. Pirker Franc, kapetan v p. iz Ljubljane.
51. Pevec Janez, poštni inšpektor v p. iz Ljubljane.
52. Polak Rudolf, podpregl. fin. kontr. v p. iz Pobrežja-Maribora.
53. Papež Vera, vdova po predsedniku dež. sodišča iz Ljubljane.
54. Puhar Leopold, arh. uradnik v p. iz Ljubljane.
55. Praznik Florjan, žel. zvaničnik v p. iz Št. Vida nad Ljubljano.
56. Prunk Josip, drž. upokojenec iz Ljubljane.
57. Rakovec Zofija, viš. poštni kontrolor v p. iz Maribora.
58. Rajšp Josip, šol. upravitelj v p. iz Krčevine-Maribora.
59. Dr. Stepančič Hinko, višji sodni svetnik v p. iz Ljubljane.
60. Soršak Franc, poštni zvaničnik v p. iz Sp. Polskave.
61. Svoboda Angela, vdova po okr. tajniku iz Ljubljane.
62. Skitek Peter, žel. kovač v p. iz Studencev pri Mariboru.
63. Schlick Mira, vdova po orož. naredniku iz Slov. Bistrice.
64. Šimnic Uršula, vdova po zvaničniku bolnišnice iz Ljubljane-Moste.

65. Suškovič Marija, vdova po pošt. kontrolorju iz Maribora.
66. Schoenherr Ivana, vdova po učitelju iz Maribora.
67. Trček Marija, vdova po žel. zvaničniku iz Subotice.
68. Tome Marija, vdova po delovodji tob. tov. iz Ljubljane.
69. Vauda Milan, strok. učitelj mešč. šole iz Vojnika.
70. Vidav Josip, pregl. fin. kontr. v p. iz Ljubljane.
71. Verbošt Franc, podpregl. fin. kontr. v p. iz Maribora.
72. Vodopivec Josip, podpolkovnik v p. iz Maribora.
73. Vreča Alojzija, vdova po nadučitelju iz Tezmaribora.
74. Zalar Jože, orož. narednik v p. iz Kamnika.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. F. P. Murska Sobota in ostali dopisniki, tudi anonimni, glede povišanja doklad: Hvala za pisma in opozorila! Na nekatere dopise se še povrnemo, v današnji številki pa zaradi obilnega drugega gradiva ne moremo obširneje reagirati na te dopise. Poudarili smo že v obeh prejšnjih številkah našega glasila, da so se z novo uredbo, s katero so se popravile marsikateri krivice, ustvarile nove krivice, ki jih bo treba brez dvoma izpremeniti in dopolniti, tako da bodo deležni povišanja prejemkov tudi tisti, ki so jih najbolj potrebni in ki so bili v tej uredbi prezrti.

Važne tiskovine

Društvo je založilo tiskovine za sestavo prošelj a) za pogrebnino, b) za dvomesečno podporo in c) za rodbinsko pokojnino, in sicer v novi izpopolnjeni obliki.

Vrhu tega na posebni poli navodila za sestavo vseh teh prošelj in za pridobitev pravic za rodbinsko pokojnino.

V navodilih za pridobitev pravice do rodbinske pokojnine in predjma nanjo so vpoštrevani vsi najnovejši predpisi, vpoštrevajoč zahteve finančne direkcije v Ljubljani, kakor tudi zahteve direkcije državnih železnic in direkcije pošt in telegrafov, ki so različne. Dosedanje tiskovine so namreč vsebovale le navodila za sestavo prošelj, vpoštrevajoč zahteve tukajšnje finančne direkcije. Vse navedene tiskovine veljajo torej za vse uradniške stroke.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin R. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Vodnikov trg štev. 5 - Telefon štev. 4421

DRŽAVNI USLUŽBENCI IN UPOKOJENCI! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže speerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi itd.

Širite zadrugo misel med svojimi tovariši!